

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

УДК 657.37

DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/178-11>**Костецький Я. І.**

доктор економічних наук, доцент,
професор кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін,
Західноукраїнський національний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5487-2996>

Брик М. М.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін,
Західноукраїнський національний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0861-9057>

Yaroslav Kostetskyi, Mykhailo Bryk
West Ukrainian National University

ІНТЕГРОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ, ЇЇ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ

В статті розглядається проблема підвищення прибутковості на сільськогосподарських підприємствах через призму впровадження інтегрованої фінансової звітності і оперативного контролю за формуванням показників фінансових результатів вже на стадії виробництва продукції. Застосування економічних важелів регулювання сільськогосподарського виробництва можливе за умови повного врахування всіх чинників його ефективності. В цьому аспекті важливість інформації про стан розвитку галузі безспірна, адже лише на основі її усесторонньої інтерпретації та аналітичного осмислення можна виробити й застосувати обґрунтовані заходи щодо подальшого спрямування діяльності сільськогосподарських товаровиробників у напрямі підвищення її економічної ефективності. Причому це однаково значиме як на макро – , так і на мікрорівні, тобто, для державних органів управління та безпосередньо менеджерів сільськогосподарських підприємств, оскільки такі заходи мають бути узгодженими.

Ключові слова: бухгалтерський облік, інтегрована звітність, міжнародні стандарти, фінансова звітність, аналіз, фінансові результати, показники звітності, сільське господарство, користувачі інформації.

INTEGRATED FINANCIAL REPORTING IN AGRICULTURE, ITS COMPOSITION AND PROBLEMS OF IMPLEMENTATION

The article considers the problem of increasing profitability in agricultural enterprises through the prism of the introduction of integrated financial reporting and operational control over the formation of financial performance indicators at the stage of production.

The main stages of its formation are determined and the method of reporting is proposed. An analysis of the main approaches and principles of integrated reporting. Its constituent elements are presented and the essence of reporting indicators on the basis of which the management makes the corresponding administrative decisions is opened.

The main problems and prerequisites for compiling integrated reporting by domestic enterprises are revealed. Features of improvement of the organization of drawing up of the given reporting by the enterprises are considered.

In today's dynamic world, there have been changes in the conditions of activity and doing business. Such changes are due to globalization; growing demands for "transparency" of company reporting; environmental problems. Hence, reporting should not only show the operational, financial and investment activities of the enterprise, but also summarize information on current issues of social, economic, environmental and managerial importance.

The use of economic levers to regulate agricultural production is possible provided that all factors of its efficiency are fully taken into account. In this aspect, the importance of information on the state of development of the industry is indisputable, because only on the basis of its comprehensive interpretation and analytical thinking can develop and apply reasonable measures to further direct the activities of agricultural producers to improve its economic efficiency.

One way to expand information mechanisms is to introduce an integrated reporting model in business, which covers not only information about the company's financial performance, but also contains additional explanations and justifications, summarized in the form of non-financial indicators for social, environmental and strategic activities.

Key words: accounting, integrated reporting, international standards, financial reporting, analysis, financial results, reporting indicators, agriculture, users of information.

JEL classification: M40, M41, M42, M49, N50, Q13, Q18

Постановка проблеми. У процесі інтеграції національної економіки до світового господарства відбувається зміна поглядів на склад і структуру фінансової звітності, складання якої є завершальним етапом облікового процесу. Постільки включає сукупність достовірної інформації та показників діяльності господарюючого суб'єкта, групи взаємозалежних організацій за певний період часу, згрупованих у встановленому порядку та послідовності, то розглядалася як основне джерело інформації для користувачів з метою прийняття ними відповідних рішень. Мета складання звітності – згрупувати облікову інформацію та подати її зацікавленим користувачам.

Види звітності, з різних критеріїв, завжди привертати увагу наукової громадськості. У наукових джерелах наводяться різні класифікації видів звітності. Тому важливо визначити, яке місце може зайняти інтегрована звітність, а також її значення як носія фінансової та нефінансової інформації про різноманітні види діяльності та умови їх здійснення господарюючими суб'єктами.

До недавнього часу, вважалося, що фінансова звітність у достатній мірі задовольняє запити користувачів і є надійним джерелом інформації, проте в даний час виявилось, що її даних явно недостатньо, тому на часі ідея застосування інтегрованої звітності. На основі існуючого стандарту з інтегрованої звітності ведуться наукові дискусії про її склад та зміст. Відомо, що сільськогосподарські підприємства складають спеціалізовану бухгалтерську звітність, що включає в себе як фінансову, так і нефінансову інформацію. Разом з тим, склад та зміст даної звітності вимагають вдосконалення, виходячи із сьогоденних запитів та потреб.

За таких умов для управління компаніями чи групами компаній необхідна як фінансова, так і нефінансова інформація, а дослідження перспектив розвитку інтегрованої звітності в сільському господарстві України, доцільності можливої імплементації міжнародних стандартів інтегрованої звітності є актуальною проблемою, що потребує поглибленого вивчення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науковій школі з бухгалтерського обліку України питанням звітності приділялась надзвичайна увага. Вченими оброблювалися: ефективність формування та обробки інформації, запити різних рівнів управління на інформацію економічного, екологічного і соціального характеру, особливості використання людських і природних ресурсів та багато іншого.

Питання концептуальних основ інтегрованої звітності та формування її окремих складових знайшли відображення в роботах таких українських вчених, як В.М. Жук, П.Й. Атамас, Т.В. Давидюк, І.В. Замула, В.М. Костюченко, Р.О. Костишко, К.В. Безверхий, О.А. Лаговська, Н.О. Лоханова, Н.В. Семенишин, О.Г. Сокіл, П.Я. Хомина та інші [1,3,4,9,11,14].

Проблемам формування інтегрованої звітності присвячені роботи зарубіжних вчених, як Л. Бернстайна, М. Ван Бреда, М. Кутера, М.І. Сидорової, Т.В. Шимоханської та ін.

У 2018 році з'явилось цікаве дослідження теоретико-методологічних основ бухгалтерського обліку сталого розвитку сільськогосподарських підприємств [14]. Його автор – О.Г. Сокіл обґрунтовує необхідність

змін у побудові обліку з метою інформаційного забезпечення інтегрованої звітності. Розробці методичних засад формування інтегрованої звітності підприємства присвячені дослідження К.В. Безвершого [3].

Можна констатувати, що в Україні існують різнопланові наукові підходи щодо побудови та інформаційного забезпечення інтегрованої звітності. Очевидною є потреба як їх узгоджень, так і гармонізації, націленості на вирішення проблем з врахуванням стану соціально-економічного розвитку економіки країни. Відтак варто приділити більшу увагу інституціонально-історичним та галузевим аспектам запровадження, а точніше, відновлення на інтегрованій основі розширеної звітності в Україні.

Аналіз праць вказує на необхідність врегулювання питань щодо формування інтегрованої звітності на законодавчому рівні, розробки теоретико-методичних засад відповідно до концепції сталого розвитку суспільства.

Мета статті полягає у дослідженні стану та розробка теоретико-методичних підходів формування змісту і визначення складу інтегрованої звітності суб'єктами господарювання в сільському господарстві згідно з міжнародними стандартами.

Виклад основного матеріалу дослідження. Зацікавленість у зростанні вартості компанії, зниженні ризиків при інвестуванні, підвищенні суспільної довіри до діяльності обумовлює необхідність складання інтегрованої звітності та вимагає розробки належного методичного підґрунтя.

На теперішньому етапі розвитку світової економіки інтегрована звітність є одним з ключових інструментів корпоративного управління. Світ змінюється під впливом глобалізації, розвитку технологій, зростання чисельності населення і тиску на екосистему у зв'язку зі збільшенням споживання природних ресурсів [8].

Інтегрована звітність відрізняється від фінансової звітності тим, що в ній присутня, поряд з фінансовою і нефінансовою інформацією. Ця звітність включає інформацію про такі види капіталу: фінансовий, виробничий, інтелектуальний, людський, соціально-репутаційний і природний. Основна мета інтегрованої звітності – показати створення вартості організації за певний період.

Наукові дослідження самого поняття інтегрованої звітності призвели до дискусії про перехід до інтегрованого обліку за схемою "знизу – верх"», тобто з оперативного та бухгалтерського обліку на будь-якій єдиній платформі обробки даних [4].

На нашу думку, маємо розглядати інтегровану звітність на предмет можливості інтеграції інформації. Відомо, що саме поняття "інтеграція" походить від слова "інтегрувати (-ний)", що "означає об'єднувати в одне ціле".

Відповідно до положень стандарту з інтегрованої звітності, інтеграція інформації необхідна, перш за все, для складання корпоративної звітності, що подається на фондові ринки. Однак, виходячи з визначення "інтегрувати", можна розглядати інтегровану звітність не тільки з одного боку – формування і підготовка корпоративної звітності для інвесторів, але й корисності для інших користувачів (табл. 1).

Таблиця 1

Цілі інтегрованої звітності для різних груп користувачів

Користувачі Інтегрованої звітності	Цілі складання та уявлення інтегрованої звітності
Власники (акціонери, засновники, пайовики) організації, її інвестори, постачальники засобів виробництва, позикодавці, банки, інші організації з прямим та непрямим фінансовим інтересом.	Формування та подання всебічної та достовірної інформації про використання фінансового, виробничого, інтелектуального, людського, соціально-репутаційного та природного капіталів у створенні вартості.
Органи державної влади (на рівні районів, областей, країни – органи управління, міністерства, відомства)	Сформувати та подати інформацію про стан та ефективність використання коштів фінансового, виробничого, інтелектуального, людського, соціально-репутаційного та природного капіталів у створенні нової вартості у вигляді сільськогосподарської продукції, біологічних та інших активів, що забезпечують прогресивний розвиток стадій процесу розширеного відтворення.
Орендодавці земельних ділянок та майна, а також основні працівники, інженерно-технічні працівники та працівники апарату управління організації	Формування та подання інформації про оренду земельних ділянок, майна (активів), склад та чисельності персоналу (працівників) організації, оплати праці, соціальних виплатах, витратах праці, продуктивності праці, трудомісткості виробництва, ділової активності апарату управління та використання з цією метою коштів фінансового, виробничого, людського, інтелектуального, соціально-репутаційного капіталів.
Суспільність загалом	Сформувати інформацію про роль та вклад організації в економіку району, країни, у тому числі щодо забезпечення зайнятості населення, ступеня участі у формуванні соціальної інфраструктури сільської території, формуванні доходів бюджетів різних рівнів за рахунок податків, що сплачуються, формуванню державних позабюджетних фондів за рахунок відрахувань на соціальне страхування та забезпеченості працівників організацій. При цьому в інтегрованій звітності має бути подана інформація про використання на ці заходи коштів фінансового, соціально-репутаційного, людського капіталів та засобів державної допомоги.

Джерело: побудовано авторами на підставі [2]

У певній мірі бухгалтерська звітність сільськогосподарських організацій є інтегрованою, оскільки поєднує у собі як фінансову, так і нефінансову інформацію. Вона складається і представляється внутрішнім та зовнішнім користувачам, у тому числі органам державної влади, у вигляді індивідуальної та зведеної звітності, на районному, обласному, регіональному рівнях та на рівні країни в цілому [7].

На практиці, слід вивчити можливості застосування інтегрованої звітності у сільськогосподарських організаціях, виходячи з особливостей діяльності підприємств цієї галузі та існування на окремій сільській території. Особливості існування таких підприємств наступні:

- на конкретній території (якщо сільськогосподарське підприємство не розташоване у приміській зоні) можна знайти роботу тільки на території цього підприємства, тобто люди мають бути забезпечені роботою у нормальних умовах;

- на відміну від промислових підприємств, у яких не залишилося допоміжних виробництв, оскільки останні два десятиліття вважалося, що вони повинні займатися лише основною діяльністю, географічне розташування сільськогосподарських організацій не дозволяє відмовитися від допоміжних виробництв. У сільськогосподарських організаціях залишилися ремонтно-механічні майстерні, машинно-тракторний парк, автотранспорт, гужовий транспорт та інші види допоміжних виробництв;

- на території сільського населеного пункту мають бути розташовані дитячий садок, бібліотека, школа, медичний пункт, в ідеалі ще спорткомплекс. Без цього поселення стає "вимираючим". Причому, якщо ці об'єкти передані на баланс місцевої адміністрації (в ефективних сільськогосподарських організаціях вони так і залишилися на балансі підприємства), зазвичай, кошти на їх утримання відсутні, або їх катастрофічно не вистачає. Таким чином, сільськогосподарським організаціям мають бути надані максимальні податкові пільги для утримання "соціальних об'єктів";

- сільськогосподарські організації повинні фінансувати підготовку та перепідготовку кадрів. Якщо у містах велика конкуренція і найчастіше працівники ініціюють цей процес, аж до оплати різних курсів перепідготовки, а також навчання та здобуття вищої освіти, то в сільській місцевості слід використовувати цільові напрямки з подальшим наданням житла та роботи випускникам;

- сільськогосподарські організації повинні також мати змогу будувати житло для своїх працівників. Якщо таке житло будується на кошти господарства, то знову-таки підприємствам повинні бути надані податкові пільги або в подальшому витрати повинні погашатись (компенсуватись) за рахунок коштів цільового фінансування;

- сільськогосподарські організації здійснюють діяльність на землях різної якості, тому має складатися відповідна звітність, яка відобразить показ-

ники ефективності використання земельних угідь, з одного боку, з іншого – вкладення в земельні активи, що необхідно для відновлення та підтримки ґрунтової родючості;

- сільськогосподарські організації мають справу з живими організмами, тобто біологічними активами – рослинами та тваринами. Ефективне ведення сільськогосподарського виробництва потребує вирощування високопродуктивних тварин та високоврожайних елітних сортів рослин;

- у всьому світі сільськогосподарське виробництво є дотаційним. Такі заходи, як поліпшення породного складу стада, використання високоврожайних сортів рослин, вкладення у земельні угіддя, соціальну інфраструктуру вимагають державної підтримки [13].

У свою чергу, держава має контролювати цільове та ефективне використання бюджетних коштів.

Виходячи з перелічених особливостей функціонування сільських економічних суб'єктів, вважаємо, що вся діяльність сільськогосподарських організацій має будуватися на засадах господарського розрахунку з урахуванням дії основних економічних законів (законів вартості, ефективності виробництва, прибутковості) та соціальної справедливості.

Вважаємо, що мета діяльності сільськогосподарських підприємств – забезпечення продовольчої незалежності та безпеки, а також соціально-орієнтованого розвитку території розташування. З цього погляду має формуватися інформація в інтегрованій звітності.

Найбільшу складність в інтегрованій звітності представляє собою реальне відображення ступеня участі коштів природного капіталу у створенні нової вартості (виробництві продукції). До засобів природного капіталу можна віднести отримані суми державної підтримки на фінансування заходів щодо збереження та відновлення родючості ґрунтів земель сільськогосподарського призначення, а також на фінансування державних підприємств і сільськогосподарських підприємств, їх агротехнічних та зооветеринарних заходів [10].

Однак частина зростання виробництва продукції, кількість та якість біологічних активів у сільськогосподарських організаціях відбувається за рахунок природного капіталу (абіотичного капіталу). Кошти природного капіталу сільському господарстві застосовують у вигляді сонячного світла, тепла, повітря, вологи (опадів), природної родючості ґрунту. Зазначимо, що використання або участь у створенні нової вартості (виробництві продукції, зростанні кількості та якості біологічних активів) абіотичного капіталу на пряму неможливо визначити. Однак на підставі аналізу врожайності сільськогосподарських культур, продуктивності сільськогосподарських тварин у динаміці (за 10-15 років) та по районах відповідного суб'єкта України можна встановити реальні величини (індикатори) впливу умов природного середовища (абіотичного капіталу) за кожен рік на врожайність сільськогосподарської культури і продуктивність сільськогосподарських життєдайних. Виходячи з цього, у відповідних формах звітності слід коригувати з ступеня участі (використання) коштів реального природного капіталу у створенні нової вартості (виробництві продукції та додаткових біологічних активів) [15].

Вважаємо, що при формуванні інтегрованої звіт-

ності сільськогосподарським організаціям слід керуватися не тільки галузевою інструкцією по заповненню форм спеціалізованої звітності. Її можна доповнити інформацією про різні види капіталу та інші необхідні дані. Слід звернути увагу на те, щоб склад звітності та її інформаційне наповнення відповідали принципам об'єктивності, реальності та раціональності.

Проаналізувавши інформаційне наповнення цих видів капіталів стосовно мети складання інтегрованої звітності для зовнішніх користувачів, у тому числі державних органів влади та громадськості.

Таким чином, слід визнати, що спеціалісти сільськогосподарських підприємств – це результат роботи не одного покоління фахівців найвищого рівня.

В даний час, як зазначалося, потрібно доопрацювання спеціалізованих форм звітності сільськогосподарських організацій, що відповідають сучасним вимогам інформативності, прозорості та контрольно-аналітичного забезпечення управління сільським господарством [5].

Проте складання зазначених форм звітності, розкриття інформації, у них вимагає серйозної підготовки бухгалтерів, аудиторів, контролерів. Наприклад, складання таких звітних форм, як 6-АПК, 7-АПК, 9-АПК, 13-АПК, вимагає глибоких знань технологій сільського господарства, організації в даній галузі обліку витрат на виробництво, виходу продукції, калькулювання її собівартості у рослинництві, тваринництві та промисловому виробництві (переробці сільськогосподарської продукції) [12].

Слід зазначити, що відповідно до запитів фондових ринків, банківської системи та державних органів влади продовжує активно розвиватися форми фінансової та нефінансової звітності у вигляді як індивідуальної, так і корпоративної інтегрованої звітності. Вказане має вплив на мікро- та макрорівнях розвитку економіки.

Таким чином, на основі вже отриманого практичного досвіду слід розвивати напрацьовані десятиліттями теоретичні та методичні аспекти в галузі бухгалтерської звітності у сільському господарстві, провівши модернізацію та вдосконалення інформаційної платформи формування інтегрованої звітності для прийняття ефективних управлінських рішень.

Висновки з проведеного дослідження. Інтегрована звітність стає найбільш інноваційним і цільним підходом до корпоративної звітності у світі та в Україні. Інтегрована звітність створює більш зв'язний і ефективний підхід до корпоративної звітності.

Проаналізувавши цілі складання інтегрованої звітності для різних груп користувачів, склад та структура спеціалізованої бухгалтерської звітності сільськогосподарських підприємств, можна зробити висновок, що інтегрована звітність може складатися не тільки як вид корпоративної звітності, а й індивідуальної звітності підприємств галузі. Соціальні показники – одні з головних у сільській місцевості, досягнення їх та підтримка – головне завдання організацій даного виду діяльності.

Теоретична спрямованість і практична значимість результатів, отриманих в процесі наукового дослідження, дозволяють зробити висновок про доцільність їх використання у практичній діяльності сільськогосподарських підприємств та у подальшого вивченні.

Список використаних джерел:

1. Атамас П. Й. Інтегрована корпоративна звітність: проблеми впровадження. *Академічний огляд*. 2015. № 1(42). С. 78–85.
2. Алборов Р.А., Концевая С.М., Козменкова С.В. Интегрированная отчетность в сельском хозяйстве: состав и проблемы внедрения. *Международный бухгалтерский учет*. 2018. Т. 21, № 4. С. 413–428.
3. Безверхий К. В. Методичні засади формування інтегрованої звітності підприємства. *Облік і фінанси*. 2014. № 3(65). С. 8–14.
4. Євдокимов В. В., Легенчук С. Ф., Грицишен Д. О., Баришнікова О. М. *Інтегрована звітність підприємств: монографія*. Житомир: ЖДТУ. 2014. 180 с.
5. Єфименко Т. І. Запровадження інтегрованої звітності та реформування бухгалтерського обліку в умовах євроінтеграції. *Фінанси України*. 2014. №10. С. 7–23.
6. Жук В. М. Інтегрована звітність: ретроспектива і перспектива в Україні. *Облік і фінанси*. 2019. № 1(83). С. 20–27. (дата звернення: 16.02.2022) DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1\(83\)-20-27](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1(83)-20-27)
7. Кравченко О.В., Овчарова Н.В. Теоретичні та методичні засади формування інтегрованої звітності в Україні. *Економіка і суспільство*. Вип. 6. 2016. вид-во: Мукачівський державний університет. С. 359–366.
8. Крутова А. С., Нестеренко О. О. Переваги інтегрованої звітності та перспективи її імплементації в Україні. *Innovation in science and education: challenges of our time*. London: IASHE, 2016. С. 52–58
9. Костирко Р.О. Перспективи міжнародної інтегрованої звітності. (дата звернення: 14.02.2022) URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21CO.
10. Костирко Р. О., Лісничка Т.В. Інтегрована звітність – інструмент забезпечення сталого розвитку суспільства. *Економіка. Менеджмент. Підприємництво*. 2012. №24 (I). С. 189–195.
11. Лоханова Н. О. Інтегрована звітність як продукт цілісної обліково-аналітичної системи. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2012. Вип. 4(47). С. 50–56.
12. Мулик Т. О., Ващілова Н. В. Інтегрована звітність підприємства: стан та перспективи розвитку. *Ефективна економіка*. 2019. № 11. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7404> (дата звернення: 15.02.2022). DOI: 10.32702/2307-2105-2019.11.59
13. Нестеренко О. О. Методологія та організація формування інтегрованої звітності: автореф. на здобуття наук. ступеня док. екон. наук: спец. 08.00.09. Харків, 2018. 40 с.
14. Сокіл О. Г. *Теоретико-методологічні засади бухгалтерського обліку сталого розвитку сільськогосподарських підприємств: монографія*. Мелітополь: ТОВ «Колор Принт», 2018. 454 с.
15. Томчук В. В. Інтегрована звітність: новий етап у еволюції бухгалтерського обліку. *Фінанси, облік, банки*. №1 (22). 2017. С.170–180.

References:

1. Atamas, P. J. (2015), "Integrated Corporate Reporting: Implementation Issues", *Intehrovana korporatyvna zvitnist': problemy vprovadzhennia* [Integrated soundness of the enterprise and prospect of development]. *Akademichnyy ohliad*, vol. 1(42), pp. 78–85. [in Ukrainian]
2. Alborov R.A., Kontsevaya S.M., Kozmenkova S.V. *Integrirovannaya otchetnost v selskom khozyaystve: sostav i problemy vnedreniya*[Integrated reporting in agriculture: A structure and the problems of implementation]. *Mezhdunarodnyy bukhgalterskiy uchet*. 2018. vol. 21, iss. 4, pp. 413–428. [in Russ]
3. Bezverkhyy, K. V. (2014), *Metodychni zasady formuvannia intehrovanoi zvitnosti pidpriemstva* [Methodological Bases of Creating the Enterprise's Integrated Reporting]. *Oblik i finansy*. vol. 3(65), pp. 8–14. [in Ukrainian]
4. Jevdokymov, V.V., Legenchuk, S.F., Grycysheh, D.O. & Baryshnikova, O.M. (2014). *Integrovana zvitnist' pidpriemstv* [Integrated business reporting]. *Zhytomir: ZhDTU*, pp. 180 [in Ukrainian]
5. Yefymenko, T. I. (2014). *Zaprovadzhennya intehrovanoi zvitnosti ta reformuvannya bukhgalters'koho obliku v umovakh yevrointehratsiyi* [Introduction of integrated reporting and accounting reform in the context of European integration]. *Finansy Ukrayiny*, vol. 10, pp. 7–23. [in Ukrainian]
6. Zhuk V.M. (2019). *Intehrovana zvitnist': retrospektyva i perspektyva v Ukraini* [Integrated Reporting: A Retrospective and Perspective in Ukraine]. *Accounting and Finance*. 2019. vol. 1(83), pp. 20–27. (date of access: 16.02.2022) URL: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1\(83\)-20-27](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1(83)-20-27).
7. Kravchenko, O.V., Ovcharova, N.V. (2016). *Teoretychni ta metodychni zasady formuvannia intehrovanoi zvitnosti v Ukraini* [Theoretical and methodological foundations of the formation of integrated reporting in Ukraine]. *Ekonomika i suspil'stvo*. vol. 6, vyd-vo: Mukachivs'kyj derzhavnyj universytet, pp. 359–366. [in Ukrainian]
8. Krutova, A. S., Nesterenko, O. O. (2016). *Perevahy intehrovanoi zvitnosti ta perspektyvy yii implementatsii v Ukraini* [The advantages of integrated reporting and the prospects for its implementation in Ukraine]. (pp. 52–58). *In Innovation in science and education: challenges of our time*. London: IASHE. [in UK]
9. Kostyrko R.O. (2014) *Perspektyvy mizhnarodnoi intehrovanoi zvitnosti* [Prospects for International Integrated Reporting]. (date of access: 14.02.2022) URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21CO. [in Ukrainian]
10. Kostyrko, R. O., Lisnycha, T.V. (2012) *Intehrovana zvitnist' – instrument zabezpechennia staloho rozvytku suspil'stva* [Integrated reporting is a tool for ensuring the sustainable development of society]. *Ekonomika. Menedzhment. Pidpriemnytstvo*. vol. 24 (I), pp. 189–195. [in Ukrainian]
11. Lokhanova, N. O. (2012). *Intehrovana zvitnist' iak produkt tsilisnoi oblikovo-analitychnoi systemy* [Integrated reporting as a product of a holistic accounting and analytical system]. *Visnyk sotsial'no-ekonomichnykh doslidzhen'*, vol. 4(47), pp. 50–56. [in Ukrainian]
12. Mulyk, T. and Vascshilova, N. (2019). *Intehrovana zvitnist' pidpriemstva: stan ta perspektyvy rozvytku* [Integrated soundness of the enterprise and prospect of development]. *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 11, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7404> (date of access: 15.02.2022). DOI: 10.32702/2307-2105-2019.11.59
13. Nesterenko, O. O. (2018). *Metodolohiia ta orhanizatsiia formuvannia intehrovanoi zvitnosti* [Methodology and organization of the formation of integrated reporting]. (Dissertation abstract). Kharkiv: Kharkivskiy derzhavnyy universytet kharchuvannia ta torhivli, pp. 40. [in Ukrainian]

14. Sokil, O. H. (2018). *Teoretyko-metodolohichni zasady bukhhalterskoho obliku staloho rozvytku silskohospodarskykh pidpryemstv* [Theoretical foundations of accounting for sustainable development of agricultural enterprises]. Melitopol: TOV «Kolor Pryn»», pp. 454. [in Ukrainian]
15. Tomchuk, V.V. (2017). Intehrovana zvitnist': novyi etap u evoliutsii bukhhalterskoho obliku [Integrated reporting: a new stage in accounting evolution]. *Finansy, oblik, banky*, vol. 1(22), pp. 170–180. [in Ukrainian]